Kap 11 Familjen flyttar till Jönköping, Långholmen - och ytterligare resor

Ja det skedde så, vi fingo för ofvanstående belopp det aldra nödvändigaste af möbler och sängkläder, som packades ner och afsändes till Jkpg. Lördagen den 11 Febr. afreste vi till ett par vänner i en by Upphörda norr om Eksjö. De voro hjertligt snälla de afhemtade oss med skjuts vi tillbringade natten i deras kära hem. På Fredags afton voro några missionsvänner samlade i Missionshuset af hvilka vi togo farväl, samt hade de sammanlagt omkring 25 Kr, till respengar. jag sade dem vårt hjertliga tack, för dessa 9 år vi varit tillsamman, och bad om deras förböner. Nu liksom då vi lemnade Mönsterås, följde oss fattiga enkors böner och tårar. Må det ske så då vi lemna denna verld. Men framför allt att vi böras öfver floden af hem som banat väg till det evigt sälla hemmet. Söndagsmorgonen det var stark köld, mången gammal mindes knappt en dylik vinter. De nämnde vännerna i Upphörda skjutsade oss med tvenne hästar till Aneby dit de medföljde, der bodde en svåger C.n med sin hustru, det var rörande se min k. hustru der träffa sin syster sedan detta öfvergått oss. Wi voro nu utfattiga och utan ett bestämt hem ty vi hade ej ännu gifven bostad i Jkpg. på e.m. då vi skulle skiljas från Upphördavännerna böjde vi knä och bådo Gud, då äfven min hustru under bönen yttrade ungefär följande. Käre Gud gif oss ett hem på jorden huru ringa det än är, så vill jag tacka dig - o:s:v: Samma afton kom ett brefkort från Jkpg från en min son som medföljdt sakerna.
Har nyss slutat köra upp sakerna i två trefliga rum och kök med många garderober. En majorska Bergenstråle är vår närmaste granne, som tillönskat oss välkomna, På måndagsafton reste jag in, och min hustru och dotter stannade qvar i Aneby ett par dagar. Då jag kom till Jkpg möttes jag vid stationen af tre mina gossar. Wi tillbringade då natten hos en af våra gamla vänner, neml. samma Fru E. som vid ankomsten till Eksjö för 9 år sedan der mötte oss samt visade oss vänlighet och välvillja. På morgonen var jag och såg på vårt nya hem, som tycktes blifva rätt trefligt. Må Gud välsigna detsamma. På Onsdagsafton anlände min hustru och Beda, och vi sofvo då den första natten i vårt nya hem. Allt härtill har Herran hulpit.- - - - - - -

Det var äfven fråga om att vi här skull hafva en butik, med läder och skodon hvilken jag skötte omkring 6 veckor, som vintren har varit mycket kall och långvarig, så gick ej här den ringaste handel. Under loppet af en vecka fick jag ej in ens 25 öre, lagret var litet och osorterat uppgick likväl till Ck 2,000 Kr Här stod jag vecka efter vecka, och min blifvande föreföreträdare som var i svåra omständigheter liksom jag, tröstade nog dermed att det skulle blifva bättre framdeles, i hopp derom sökte jag i det längsta att hoppas, och hade nog stått qvar och öfvertagit affären emedan jag lemnat de få Kr. jag hade hopsparat af mitt underhåll. Men nödgades sluta af den anledning att mina Creditorer hotade mig med ansvarsyrkande från tvenne platser. Och hvad var att göra måste lemna det och fann tyvärr vid uppgörelsen att jag förlorat 60 a 70 Kr på denna korta tid. Är f.n. utan sysselsättning och det lilla vi hade står ute på andra händer. Wi hafva nu blott ett hem med två rum och kök, och hafva det lilla nödvändigaste, till instundande Påskhelg kassan för tillfället tom, och sakna i år de vanliga påskäggen, hvaråt nu Herran vill visa vägen är för mig alldeles förborgat. Han vet det. Herre

Inkomsten under 6 veckor var omkr. 75 Kr

följ mig ytterligare på färden. Herre låt än ditt ljus lysa, att jag må förstå något af dina vägar så skall vi tacka dig. Jkpg d. 1/4 95 afton.
Torsdagen d. 27 April. Stämning till E-ö Rådstufverätt till 15 Maj. Ansvarsyrkande med anledning af konkursen Handelsfirman C.A. O. Stholm uttagit densamma Gud hvad vill du göra? Nedåt sträcka sig, hans eviga armar. Målet förevaret tvenne gånger vid E-ö Rådstufvurätt, första gången genom ett ombud, som jag ej vidare kan använda. Andra gången var jag närvarande personligen, fick stå i 4 timmar som voro ganska svåra, har en person som tyckes göra allt för min ofärd samt ett mycket svårt ombud för C.A.O. Häradsk. F.-rg målet skall ånyo före den 17 Juli. Om ej Gud den evige och barmhertige griper in på ett serskilt allena på honom beroend sätt, så går det mig ej, ty jag har af okunnighet ej fört böckerna som jag bordt. Herre hjelp, och krossa deras hjertan som önskar min ofärd.

Har i sommar gjordt tvenne resor ut åt landet till Grenna och landvägen genom Wireda Lommaryd och ner till Aneby, samt genom Bälaryd Järsnäs Svarttorp Leckeryd och till Husqvarna uteslutande till fots. Folket i dessa trakter voro utmärkt snälla, fick logi och mat nästan gratis under den tio dagar långa resan, dels hos bekanta men mest hos obekant folk. Nu är jag åter i Jkpg, men har ej arbete, ingen att dela mina bekymmer med. O, att Herran ville hjelpa mig. skulle jag här och evigt der tacka honom. Jkpg.d.20 Juni 93.
Målet var ånyo före den 17 Juli. De flesta voro vänl. utom min motpart Häradskr. Fagerberg var obeveklig. Utslag 7 aug. Den 13 dens. reste min yngsta son ut i verden till Söderhamn. för att der tillträda plats som Elev på Apothek, alla våra barn äro nu borta, utom den äldsta som har plats härstädes på Jkpgs posten Gud välsigne dem alla. Denna tidens vedermödor taga en ända. d.20-7-93.

I slutet af Juli företogs en resa till Nericke till der boende släktingar på en större landtgård Gärdeshyttan min hustru och min dotter voro då med på denna gård voro vi omkring tre veckor, här deltog jag i arbetet med skörden och stod i af alla krafter till deras belåtenhet, hvadan vi fingo mat samt fri hemresa m.m. in natura. Här på denna gård som fordom varit masugn fanns ett gammalt minnesmärke, det s.k. Murberget på toppen af detta berg som var ganska högt med härlig utsigt, (i Hammars socken) man kunde se Askersund med fl. platser på 1 a 2 mils avstånd. Kring toppen af Murberget var lagd tvenne stenmurar väldiga block dels flata dels bullersten, berget hade fått sitt namn af dessa murar, på ett ställe syntes tydligt att det fordom hade varit ingång, till någon sorts borggård på bergets plattopp. Det antoges att arbetet var öfver 1,000 år gammalt.

Wi lemnade Gädshyttan och återvände till Jkpg i medio af Augusti, då utslag hade fallit i E-ö Rådstufverätt den 7. lydande på 2 mån. fängelse domen öfverklagades och inlemnades i Göta Hofrätt den 27 aug. Nu tog jag plats i Grenna vid ett garfveri der jag började arbeta i mitt gamla yrke och det har Gud ske lof gått rätt bra, samt har jag under hösten bevistat flera marknader Falköping Hjo. Wadstena m.fl. och det har gått teml. bra med läder-varor för garfveriets räkning.i Hjo sammanträffade jag med en gammal vän från M-ås tiden en Handl. Harbäck der jag fick både mat och logi i deras goda hem ett par dagar gratis. Tvenne gånger gick jag till fots under dessa resor 2½ a 3 mil om dagen från Ödeshög till Grenna på under vägen mellan dessa platser var en längre vägbana byggd åren 1850-1851 i ett berg jemte vägen var dessa åratal inristade samt följande inskrift. Åren 1850-1851 byggdes

bana. Gud gaf åt menniskan medlen och makten att öfvervinna naturhindren. Måste nu återvända till Jkpg i början af Nov. emedan utslag hade fallit i Hofrätten redan 4 Okt. utan någon ändring i domen Nu är fråga om att ytterligare gå till högre domstol.få se hvad Gud vill göra.Jkpg d. 6 Nov.93.

Den 14 Nov. företog jag en resa sjöledes till Stockholm, i och för handlingarnes inlemnande i Högsta Domstolen, resan var ganska besvärlig denna kalla årstid, jemte det att min reskassa var skral, då ångaren Wissingö lade till vid Riddarholmen, (vi hade gått kanalvägen) var min son G. mig till mötes, träffade sedermera äfven min andra son T. hvilka båda voro anställda på platser här. Det lyckades mig omsider den 17 Nov. få mina ledsamma papper inlemnade, så att jag var nu från dem ledig. dock så nära på tiden att fatalietiden utgick följande dag Lördagen d.18 kl. 12 midd.

Tillbringade nu några dagar i St.lm och demunder helsade på gamla Norrlandsvänner som voro bosatta här, bland andra Läderhandl. Berg var på Söndagen och hörde E.J.E.n i Immanuelkyrkan tilltalande och lärorikt. På måndagen den 20 Nov. sammanträffade jag med en gammal vän C.J.H. från Sollefteå bekant från min Norrlandstid, han hade köot ett garfveri på Sundbyberg och der begynt verksamhet, jag frågade honom om arbete, nej sade han, icke här, har jag nu arbete, men om du vill resa upp till S-å, der finnes arbete i mitt dervarande garfveri, ja hvarföre inte, dessutom hade jag bref från Grenna att återvända dit,(men min kassa var nästan tom, och dertill en dyr resa, jernvägen, sjöfarten hade upphört för året,) War då ute på Sundbyberg en dag besåg garfveriet, och öfverenskom med H. att resa upp till L-å. och fick 20 Kr i respengar. På Onsdagsmidd. afgick Ångnaren Carl.XV till Sundsvall Hernösand och Nyland, Tidagsafton då vännen B.r. den ofvannämnde Läderhandl. fick veta att jag skulle lemna S.lm uppsökte denne mig i min bostad och gaf mig ett bra fickur jemte 10 Kr, (Gud välsigne den mannen), Nu passerade jag St.lms skärgård och var snart ute på Ålands haf, det låg en tid af 23 år sedan förra gången jag var här, neml. 1870 i Sept. H.rg hos hvilken jag skulle arbeta har jag ej heller sett på 23 år. Natten var kall och blåsig på Norrbotten, men jag hade ganska bra kläder bland annat en bra pels, så att det gick ehuru jag ej hade annat än däckplats.

På Torsdag morgon anlände båten till S-vall här var nu slädföre och rätt kallt.(i S.lm och söderut fanns ej någon snö.) Då det blef dager gick jag upp i staden och uppsökte en gammal kamrat hos Garfveri fabr. Hamrin. då vi vesclat några ord kände vi igen hvarandra hvarpå vi gingo till hans hem och drucko kaffe, han hade eget hus ehuru skuldsatt, derpå helsade jag på en annan gammal vän, troende ogift karl med hvilken jag tillbringat många sköna stunder under min ungdomstid i förening med Herran vår Gud. Och nu före afresan till H.sand, måste jag göra ett besök hos den gamle hederlige Fabr. H.n. han var nu, sedan den sista stora branden som öfvergick staden 1888, ensam garfvare härstädes. Till denne man kom jag 1859. i Sept. i garfvarelära, som närmare står omtalat i första bandet af min ringa lefnadsteckning. Jag gick nu in i hans butik vid storgatan och tillfrågade ett biträde om H.H-n träffades, ja, stig in på kontoret, då gamle H. kom mig tillmötes, jag frågade om han igenkände mig, nej sade han, under det han såg på mig, men sade han, jag tycker mig igenkänna rösten, hvarpå jag sade, hvem jag är, ja så, är det P. 23 år äro nu flydda sedan vi träffades han bad mig sitta ner, och beställde in f.m. kaffe då äfven hans fru inkom. H. var gift för tredje gången. Han talade om sina många barn 10 innalles, han hade haft 12. den äldsta sonen var död i Americka. En, sade han, är i Australien och är Trädgårdsm. den hade han glädge af föröfrigt kommo tårar i den gamles ögon då han tänkte

på en del af de sina, Han tillfrågade mig hvart jag emnade resa, hvarom jag lemnade upplysning, men icke vidare min nuvarande ställning, han visade mig nu sina läderlager, m.m. samt sade att han förlorade mycket på sista branden. Jag måste nu taga farväl ty Carl.XV skulle snart afgå till H.sand. Till hvilken plats jag anlände på e.m. der måste jag taga logi öfver natten ty någon lägenhet norrut fanns ej förrän följande dag, ty H-sandsbanan var under arbete och ej färdig för allmän trafik. På Fredagen medföljde jag en mindre båt Nora Ström som arbetade sig fram genom isen på den beryktade Ångermanelfven. Wi anlände emellertid på afton till en plats Frånö, då jag der gick i land var det Cka 20 gr. kallt och rätt mycket snö, okänd som jag var blef det för mig svårt att få logi öfver natten, jag blef bekant ombord på båten med en norrlänning som lofvade mig att få gästa hans hem öfver natten, men denne fick ett par i sällskap som voro druckna, jag medföljde nu dessa ett stycke väg, i den kalla vinterqvällen, knogande på en del af mina resefekter, men som mitt sällskap blefvo allt mer hogröstade, så stannade jag och sade, jag tackar för sällskapet, ty jag hvarken super eller svär, jag gick då direkt upp till ett ställe der det lyste och bad om nattlogi men blef nekad, hvarpå jag återvände ner till hamnen der jag i ett hus hade mina öfriga resefekter, här träffade jag en gästgifvareskjuts från Frånö, hvilken jag medföljde, och fick logi på den närbelägna gästgifvaregården, fick varm mjölk och en god säng befallde mig och de mina åt Gud och sof lugnt den natten. Men huru skulle jag komma vidare med mina resaker och min lilla kassa, jag gick nu till en blifvande station å H-ndsbanan, der några män arbetade på banan, snart kom en bryggare som skulle åka fram till Kramfors bruk, med denne fick jag åka gratis Cka 3/4 mil, till nämnde bruk. Här måste jag hafva mat och värme, hvilket lyckades mig hos ett fruntimmer som var från Stockholm hon hade matservering, der blef jag i allo välbemött och trakterad för billigt pris. Och vidare från detta bruk åkte jag med ett par äkta norrländningar till deras hem i Torsåker församl. Det var far och son båda godmodiga och snälla män, hundratals ljus brunno här och der i den klara vinterqvällen, då vi åkte alljemt uppföre elfven förbi Bolsta bruk med fl. platser. Komna till deras hem blef jag bjuden på mat och fick mig en god säng, med en mycket god och mjuk skinnfälltäcke, här vaknade jag en Söndagsmorgon, då vi åto frukost. Sedan spelade husets dotter ett par sånger, på en orgel i deras stora snygga sal, och jag sjöng med glad röst min skuld för skjuts mat och logi. (Sm 1.Kr) godt pris åkte $2\frac{1}{2}$ mil. Snällt gästvänligt folk. Derpå drog jag jemte sonen i huset ner mina saker till en blifvande jernvägsstation, der jag fick tillbringa nästan hela dagen i väntan på ett godståg, som skulle gå upp till S-å från C.J.H på qvällen, omsider kom nämnde tåg, då jag lemnade ett bref till en Inginör som medföljde detsamma Jag åkte då på en öppen grusvagn, och det var så kallt, så att om jag icke hade haft min gamla pels, så hade jag frusit mig förderfvad, det var nästan omöjligt att vända ansigtet mot vinden, jag blef hungrig och genomfrusen, och måste under det tåget stod, springa in på ett ställe för att få mig lite bröd och ost, omsider kom jag ändtligen fram till S-å sent på Söndag afton den 27 Nov. hungrig genomfrusen och utmattad. Jag sade för mig sjelf jag orkar icke längre, må Gud hjelpa mig. Och nu var jag framme, och uppsökte mitt för en tid blifvande hem, och kom in uti en större sal der jag fick mat och värme samt sofva öfver natten. Herran är en hjelpare genom all nöd. På måndagen telegraferade jag till Jönköping till de mina. Ändtligen framme 25 gr. kallt godt före. På Tisdagen begynte jag arbeta i garfveriet och fick min bostad och sängplats på verkstaden. Det var nu här full vinter

och mycket kallt, jag deltog dock i arbetet dag efter dag, svårast var det då vi skulle ner på Ångerm.elfven, och draga upp eller slå ner hudar, man slog de våta händren mot kroppen, kamraterna svuro, jag bad Gud i min anda, det gick emellertid den ena dagen efter den andra, fick god kost, läste mitt testamente om aftnarna, och omsider blef det Jul, då kom herr H. hem från Stockholm. Julen! huru olik blef ej denna för mig mot många föregående, jag gick ut dagen före Julafton och köpte diverse småsaker för Sm 76 öre. Julafton inträffade detta år på Söndag. Wi samlades personalen från garfveriet 7 man jemte H.rgs familj utgörande tillsamman öfver 20 personer med små och stora här blef en rätt angenäm Julqväll, rikligt med mat, te, frukt-m.m. sånger sjöngos vid piano. Julklappar utdelades. till hvar och en, äfven jag min del. Många minnen rullade förbi, mitt sinne. långt som jag var från de mina, dock de kommo ihog med ett telegram från G.och T. i St-lm. På julmorgon, gick jag i sällskap med H.rg till missionshuset, en skön men kall morgon, mitt sinne var lugnt jag gladdes åt Guds godhet, då jag gick ifrån m. huset, gjorde H. mig sällskap upp på en höjd vid S-å jemte elfven dit upp, leder en trappa med öfver 200 hundra trappsteg, en herrlig utsigt öfver nejden den klara och vackra julmorgonen, högtiden gick stilla och fridfullt jag saknade intet. Hvardagslifvet med arbetet återkom. H.rg återvände till S-lm. så förflöt äfven Januari.Under det tiden jick brefvesclade jag med de mina i Jkpg och S-lm. En afton i slutet af Januari sedan jag gått till hvila kom en yngling upp till mig med ett telegram, jag öppnade det och hvad stod det? Utslag föll i början af Januari fastställd, bref kommer. (Josef) Det var från Jkpg. Icke blef det synnerligt god sömn den natten, men jag befallde mig och saken åt Gud, gick som vanligt i arbete kl. 6 på morgon och sade intet ett ord härom. Dagen derpå Torsdag skulle jag vara med i butiken, ty det var marknad på platsen. Fredagen likaså jag hade nu fått bref att jag skulle resa ner till St.lm, detta delgaf jag nu, med min dervarande prinsipal, handeln jick bra i butiken kom in Cka 2,000 kr på 3 dagar, jag handterade mycket pengar, på Lördagen beslöt jag att resa, uppgjorde och hade 50 Kr till godo för mitt arbete, har varit der 10 veckor. På Lördags e-m. lemnade jag S-å, och kom samma dag till Ånge station i Jemtland, der jag logerade öfver natten, fortsatte resan på Söndagsmorgon, genom Helsingland och Gestrikland, då jag kom till Kilafors gick derifrån en bibana ner till Söderhamn. derstädes hade jag min yngsta son på apoteket, han viste icke om att jag reste förbi, till Gefle kom jag middagstiden, då var min kassa 20 Kr. kom till St.lm på Söddags afton 7 tiden, resan hade kostat mig omkring 30 Kr.

Wistelsen i Stockholm.

Bland den vimlande folkskaran vid Stlms Central, såg jag ej någon som jag kände, utan tog en del af mina resefekter, och gick direkt till Wallingatan 7. 4 tr. der min son G. hade sin bostad, väl uppkommen hade jag icke varit der många minuter, förrän båda mina söner G.och T. kommo springa les uppgöre trapporna, och kommo in, (andtrutna). Togo mig i famnen,(med Gud välsigne pappa.)

Sedan vi gemensamt spisat qväll, gingo vi till hvila på detta rum. På måndagen skulle något göras i min sak, min son G. och jag gingo nu upp till en C.B-g. för att samtala härom, det var nu fråga om, att vända sig till konungen med en nådeansökan, jag bad denne C B-g att nedskrifva en sådan, men han vägrade, i den tanken att det borde vara en jurist dertill. Följande dag på Tisdagen skulle jag personligen inlemna densamma, genom att söka au-

diens hos konungen. Från C.B-g gingo vi till en -kanslist som hade inlemnat mina handlingar i högsta domstolen, denne hade då nedsändt dem till Jkpg, då jag talade med honom om nådeansökan, sade han att det icke alls fodrades att vara jurist för att skrifva en dylik, utan blott en person, som känner mina förhållanden, åter samtalade jag vid C.B-g härom(pr telefon). vi kommo då öfverens att träffas på afton, i St. Paulskyrkan på söder, der han skulle predika, på en fest, min son och jag gingo dit, och sammanträffade, då vi på hemvägen derifrån talade om min sak, jag hade nu mina båda söner som voro i S.hlm denna tid med mig.

C.B-g hade samma dag varit uppe hos den beryktade P.W. som nu var i S-lm i egenskap af Riksdagsman, då han fick veta hvarom det var fråga, afrådde han helt och hållet, och framhöll ett escel från sin stad Gefle, der något liknande förekommit. Han sade det är ej alls lönt, ty de kunna ej mot bestämda lagrum, Öfver denna upplysning blef jag mycket nedstämd och ansåg nu allt hopp i denna del vara ute, men B-g tröstade mig och sade, det är ej så farligt, jag skall gå ut och helsa på dig, samt har du dina söner som kunna gå till dig, med mat ibland, derjemte är nu den kulna vintren och ett par månader går nog. Jag fattade nu detta vemodiga beslut,och underrättade dagen derpå Stadsfogden i Jkpg, att jag skulle mottaga straffet det dröjde dock 8 långa dagar innan det anlände till S-lm, jag gick upp i Poliskammaren i S-lm det ena dagen efter den andra, och hörde efter detsamma, der satt en utmärkt snäll kommisarie som på allt sätt bevisade vänlighet, omsider kom jag upp dit på Tisdagen följande vecka, då var det ändtligen anländt, jag sade, då kommer jag i morgon för att börja, Onsd. den 14 Febr. gick jag jemte min son G. denna ödesdigra dag upp på poliskammaren. Wi hade förut bedit Gud och ätit något frukost tillsamman. Då vi kommo upp till den omförmälde kommisarien, sade jag att jag nu ville börja. Jag hade på sista dagarne bokstafligen längtat efter denna stund, och förstod hvad det är då en deliqvent väntar sin dag.

I S-lms r.n.s.f.e.

Och nu kommer hoppas jag, det sorgligaste, och en af de bittraste dagarne i mitt lif, och jag ville heldst försegla detta kap. men då skulle dessa blad fattas i min anspråkslösa lefnadsteckning.

Kommisarien tryckte på en knapp, en gammal vaktmästare inkommer,mina handlingar, ~~eller rättare utslaget~~ lemnas till denne. Kommisarien, sade, fängelse, detta hemska ord, vi gingo ut, ett par trappor ned, och vid en kort gränd, vid myntgatan slutar gränden med en stor port, ingången till fängelset min son G. vaktmästaren och - komma då in till en Poliskommisarie som mottog papperen, och jag fick stiga under en måttstock, och nu var allt färdigt. Jag omfamnade min son, och bad Gud välsigna dem, alla de mina, jag ledsagades nu åter genom en gång, och kom så in i en lång korridor med den ena Celldörren vid den andra, med sina stora jernbommar, i en af dessa Cellar insläpptes jag, den var nästan mörk, blott en liten glugg högt upp, försedd med galler. Hit fick ej min son följa, och godt var det att jag ej hade någon af de mina i min närhet, Och jag skall nu beskrifva Cellen och min vistelse der. Då jag inträdde bad till Gud. Svar kom. Jag skall vara med dig i nöden. C.n var ungefär 6 steg lång 3 bred, der var en tarfligt uppbäddad säng kakelugn, en komod, en stenkruka med vatten, Stenväggarne voro målade med oljefärg teml. hvita, Cka 6 alnar mellan golf och tak, fönstret högt upp, sparsam dager, kunde se en fläck af himmellen. Ringklocka fanns, på dörren

var en lucka genom hvilken maten inlemnades. Jag hade mina egna kläder t.o.m. min pels. och käpp, Kunde läsa i mitt Testamente då jag varit inne en timma eller så, Jag läste Marci 8 kap. (åttonde).

Wid 2 tiden öppnades luckan på dörren, och en mjuk brödkaka inräcktes, kort derpå fick jag en skål ärter, med en tallrik öfver med en bit fläsk och en sked, jag åt något, men kunde knappt för tårar. Trodde ej att jag skulle komma att äta fångkost, I denna C. satt jag ej länge högst 4 tim. dörren öppnades, jag kallades in till en kommisarie, fick nu underrättelse, att jag, redan denna dag fick komma ut till L. tacksam derför, och fick nu uppgifva alla de kläder jag hade på mig, hvilka uppskrefvos, hvarpå jag för en kort stund fick återgå till min trånga dystra C. Men nu kom bud, att skutsen var klar, jag klädde nu på mig öfverrock och pels. Huru såg ekipaget ut?

En resa?

Det var en sorts kupe liknande en jernvägsvagn (3dje klass). den hade ej fönster vidare än en glugg på taket försedd med fint galler, samt ett på dörren, så att man hade mycket liten utsigt dörren var bakifrån, jag satt här dold för menniskors blickar, det var plats för 6 personer, jag var ensam, en poliskonstapel, och den som körde sutto på kuskbocken, konstapeln kunde genom fönstret på taket se ned till mig, ja nu bar det af öfver Riddarhustorget och stora Nygatan fram öfver slussen, jag kunde genom takets glugg se det öfversta våningarne efter Nygatan. (En förhyrd skjuts hade kostat 7 Kr nu åkte jag på Statens bekostnad.) Och vidare gick det genom södra stadsdelen ut till L. således åkte jag nu i en sorts träbur, som jag hade varit ett utländskt farligt djur. Jag måste knyta mina känslor, då jag visste att jag ej ville någon menniska på jorden något ondt, eller vet någon ovän hvarken bland lefvande eller döda. Gud gifve mig tålamod, Han skall hjelpa i all nöd, och bana väg, genom tidens vedermödor, samt frälsa mig till sitt himmelska rike.

På L.

Med raska steg gick jag uppföre en mindre stentrappa och kom in i ett rum, der jag fick aftaga mina skor och en del kläder, mättes min längd, och visiterades mina fickor, om jag till äfventyrs hade några skarpa saker t escp knif eller dylikt, (men det hade jag förut lemnat min son.) Jag hade med mig mitt Testamente, min annutationsbok några bref ets. (en penna). detta skulle nu inlemnas till Direktören, jag fick ej medfölja utan stannade i en korridor, konstapeln återkom med mina saker, och vi gingo nu uppför flera trappor, till 3dje våningen, der fick jag min C.№ 200.

Min första afton i C.

Den är ungefär 6 aln lång, nära lika högt till taket, 3 aln bred, de murade väggarne teml hvita och oljestrukna, taket helhvitt, från öfre dörrstädt går målade linier kring hela C. fönstret öfver 3 aln högt med matt glas. dubbelfönster, försedt med galler, öfverst kan öppnas en fönsterventil, för luftvescling, Wetter åt Mälarsidan, C. dörren är ej mer än en aln bred försedd med 3 anslag till efterrättelse. Ett Utspisningsstat, och bestämmelser, en Wälvillig varning att undfly krogen. Ett Obs. om - - -
En mindre lucka försedd med glas är äfven på dörren hvarigenom vakthafvande konstapel kan se fången men ej motsatsen, öfverst vid dörren är en knapp till ringklocka, då man kan tillkalla hjelp, denna använde jag aldrig, kakelugn

finnes ej utan värmen insläppes medelst varmapparat, som insläppes genom en öppning vid taket, dessutom ett brunmålat bord, ett dito, utgörande en sorts komod, med tvättfat, bordet försedt med tvenne hyllor, der man har sina matkoppar, en skål, en tallrik, af förtennt koppar, en jernsäng med halmmadrass och dito kudde, med halmfyllnad, ett lakan, en filt, ett vattenkrus af porlin, nattkärlet är förvarat i en öppning på muren nere vid golfvet med lucka försatt, en stol, en björkviska, några andaktsböcker, en lampa som tändes morgon och afton, en sked en benknif (icke skarp) Tillräckligt varmt på vintren, som kan modereras efter behag, trägolf struket med olja.

Min första natt i C.

Kom in 4 tiden e.m. föll ned vid sängen, bad Gud helga mig och detta rum, och gifva mig tålamod, natten blef orolig fick ingen mat på afton, ty de antogo att jag fått förut på dagen, hvilket var så, men kunde då ej äta. Jag hörde fängelsets ur slå den ena timman efter den andra, jag gret och bad till Gud, han som hörer ropen äfven genom fängelsets murar, natten var lång men den gick, huru många sådana nätter har ej utkämpats af många olyckliga. På morgonen kl.5 öppnades dörren, då ett visst kärl skulle utställas. Mina egna gångkläder fick jag använda, hvilka utburos hvarge afton, men togs nu in af mig i ett famntag, allt gick hastigt ty den ena C.dörren efter den andra öppnades och stängdes, nu tvättade jag mig vid ljuset från det matta fönstret, och klädde mig kl.6 tändes min lampa, kunde nu läsa och förrätta min bön, inom kort öppnades dörren på gläntt, så att man kunde höra den tjenstförrättande presten hålla morgonbön, orgel spelades men ingen sång hördes, allt formligt och torrt, tyst från alla C-r.

Min första dag.

Ingen mat hördes af, intet att göra, mätte C.ns längd med mina steg nära 6. jag började blifva hungrig, likväl gick den ena timman efter den andra kl. blef 10 och 11. f.n. jag hörde då de skramlade med matkoppar vid C.dörrarne längre ned, jag såg efter mina, men min tur var ej ännu kommen. Började blifva orolig, sammanknäppte mina händer och bad min himmelske fader, jag är hungrig sänd din Gudomliga hjelp, och gif mig litet bröd, jag blef om jag så får säga, frestad, att bedja, låt en osynlig eller synlig hand lägga ett bröd på bordet, kl. var nu nära 12, Men hjelp var i analkande, (Jag kom ihåg Jobs ord, War icke min dörr öppen åt vägen der fremlingen gick fram.) Dörren öppnades nu, jag sade under tårar, till konstapeln, jag är hungrig, har mättat många hungrande i mina dagar, men nu måste jag hungra, konstapeln sade, ni får nu gå ned, och hemta frisk luft ½ timme dernere på gården, och sätt nu edra matkoppar i korridoren, jag gick ned, fick gå fram och åter i en sorts inhägnad, gång i snöplogsform, (15 steg lång) mur på båda sidor, flera sådana gångar voro jemte hvarandra så att 8 a 9 fångar gingo samtidigt, alltjemt under bevakning af en konstapel, då jag der min tid, och på ett gifvet tecken återvände, för att gå upp i min C. (allt går tyst och stilla mest genom tecken). I nedre korridoren stod en konstapel, räckte mig en tjock mjuk brödkaka, stämplad, numrerad, Sällan är någon så tacksam för en brödkaka, som jag nu var, då jag kom upp till min C. dörr, stod der på min tallrik ett stycke sill och några potatis, samt fick jag soppa i min skål, en sorts sluring, grynsoppa, jag satte min mat på bordet, under det dörren stängdes, tackade Gud, knäppte mina händer, och sade, måtte ingen af de mina, sakna det nödvändiga för detta lifvet, jag fick nu äta, det räckte till och blef öfver, till

till en hungrande till, om så varit.

Frampå afton öppnades dörren, och jag blef tillsagd, att gå ner till Direktören, undrande hvad det månde vara, jag fick här göra reda för mina familjeförhållanden, han sade som ni har söner här i S.lm så få de besöka Eder om Söndag, samt lofvade han mig att få litet arbete så går nog tiden. Ja! sanning en utmärkt snäll man, hans ord voro som läkemedel på mitt sjunkna mod, när jag åter kom upp på C. fick jag gröt och litet mjölk. jag tackade Gud, och gick till hvila, var lugn och nöjd som någon, min första dag inom dessa murar var gången, sof godt hela natten, till kl. 5 på morgon, då den vanliga ordningen började. Allt härtill har Herren hulpit!

Min första Söndag kom, jag läste i mitt testamente och var rätt lugn och nöjd, fick ett bref från min son T. ` t kändes mer än vanligt kärt att här få erfara deras hogkomst. Kandidat L. lärare vid f.s på L. har äfven helsat på mig. Denne man har skrifvit många lefnadsberättelser af fångar som han muntligen fått uppgifna härstädes, och varit införda i Sanningsvittnet.

Bref anlände ibland från de mina. Så fick jag ett från Abdon S-hamn, hvari han bland annat säger, O! att jag kunde, och finge vara hos far, för att i någon mån göra de långa dagarne och timmarne drägligare. Den 6 mars fick jag bref från min äldsta son Josef, brefvet fullt af kraftiga Guds ord och mycken kärlek.

Denna tidens vedermöda är kort och lätt, och att räkna för intet mot den herrlighet o.s.v. (Ur brefvet)

Lördagsafton den 17 mars, räknade jag huru många timmar strafftiden utgjorde, och den var 1,416 tim, har då varit inne 750, återstod det mystiska talet i Uppb. 666,1 tim)

Den 20 mars fick jag sällskap med en lefvande varelse, en husfluga som flascade muntert kring mig till mitt nöje, men försvann om ett par dagar, Hvad man iaktager de allra minsta tilldragelser då man sitter inspärrad. Den 21 mars var det jemt 10 år sedan vi flyttade från M-ås. O! hvilka erfarenheter man gjordt under denna tid.

Den 3 April kl. 6 på afton fick se från fönsterventilen den 1 sta Ångbåten Aros fr. Westerås.

Onsdagen den 11 April Skref jag min anmot-bok. Har nu genom Guds godhet tillbringat 8 veckor i detta rum, visserligen har många dagar sett mörka ut. och en och annan tåreflod har ej heller uteblifvit, men den gamle trofaste Guden har stått fast vid sitt löfte han gaf vid mitt första inträde.

Jag skall vara med dig i nöden! han har verkligen hållit ord, lofvat vare hans namn.

Nu har jag blott två hela dagar qvar.

Strödda anteckningar, och något om f.se lifvets mysterier, fr.L.

Då min C. blef städad och i ordning med en hvit duk på bordet, (som var min egen) min hustrus monogram stod, med ett par stora röda bokstäfver i ett af hörnen, tvenne fotografiställ på bordet, med mina fyra söners poträtt, mina böcker, min lampa, ets så såg det visst icke otrefligt ut, nej hvilken som hade kommit in så lemnade det icke ett ofördelacktigt intryck, Af fängelsets biblotek fick jag låna åtskilliga böcker, t escp. Kristi bild af O. Funke, missionshistorier, En bok om, Bildordet af Be. och Utländska bibelsällskapet m.f. För mig intressanta och goda böcker. I mitt testamente läste jag vanl. 3 kap om dagen i ordningsföljd. Jag hade dessutom arbete om hvardagarne, med att klistra papperspåsar, jag fick 20 öre tusendet, att styra med detta, klis-

tra, lägga i press, en brädlapp och en tegelsten som tyngd, arbetslönen var 30 öre tusendet en tredjedel tillföll f.set, jag hade så kallat enkelt f.se (straffångarna fick blott 10 öre tusendet,) jag gjorde nära 13 tusen tretton påsar under min tid, hade motbok med f.t. och fick mellan 2 och 3 kr. vid utträdet.

Skura och ordentligt rengöra C. fick jag ungefär göra hvar 14de dag, då jag fick in en pyts varmt vatten och d, borste och skurtrasor, nu måste man lägga sig på golfvet som en riktig tvättmadam, tänkte då på en H.berg, C.O.B. Reborg, med fl. som delat samma öde, men hvad gör det ingen ingen, utom Gud ser en fånge, dörren riglad, mattslipat fönster, höga murar.

Bada fick jag ett par gånger, i varmt karbad, men galler, och riglade dörrar, hvarthän man kommer här inom. Besök hade jag ett par gånger af Direktören, talade vänligt och tröstande, Prædikanten B-rg. var äfven uppe ett par gånger, han predikade M. bebådelsedag i f.set kom sedan in till mig och var hos mig rätt länge, han gaf mig några karameller och en appelsin, dessa ville jag gifva en vaktkonstapel, han rodnade och tordes knappt mottaga densamma. Herr U. L. f-set lärare besökte mig äfven en och annan gång. Maten var enkel, de grofva hårda brödbullarne, voro icke alltid lätta att få itu, man får icke bulta eller väsnas, allt måste vara tyst, grynsoppan var ätlig, men man blef snart hungrig igen, ärtsoppan var bra, men den tordes jag ej äta ty min mage var skral, korngrynsgröt om aftnarne var bra, med litet mjölk, de första 14 dagarne var svårast, men vännen C.B-g styrde sedan om, att jag fick ½ liter mjölk om dagen, och så gick det bättre, mina båda söner, helsade på mig ett par tre gånger, och lemnade mig litet mat, men som det allt, skedde under bevakning kunde man ej mycket delgifva dem. Påskdagen var det ärter till middag, jag åt då litet bröd, och drack vatten, Men jag hade likväl Påsk, Kristus är uppstånden, var mitt fröjdeämne.

Det var nästan omöjligt att muntligen tilltala någon af fångarne, ty bevakningen var sträng Och vaktkonstaplarne fåordiga, så att man fick ej heller med dem utbyta några tankar, en del af dem voro vänliga en del åter strama och hårda bland de förra var en vid namn Möller mycket snäll, det var honom jag räckte min appelsin som jag fått af C.R-g. En Eklund (konstapel) var äfven en snäll karl, samt ett par andra. Deremot var det en med namnet Werner som visade sig ganska hård och otillgänglig, nekade mig ibland då dörren af någon orsak öppnades, att hemta in friskt vatten i mitt krus, oacktadt jag blott behöfde gå några steg till en vattenledningskran.

Då man gick ned för att få frisk luft ute på gården i de beskrifna gångarne, kunde man i trapporna möjligen komma ifatt någon fånge, som äfven gick ned i samma orsak, att man då blef tillspord af denne. Hvad sitter du för? krångel i konkurs, blef mitt svar, än du då, brott, eller orsak till annans död, kunde svaret blifva. Och en annan gång, har du långt igen frågades, svaret blef naturligtvis olika (En två a tre mån). Huru sträng bevakningen än var, så är den menskliga uppfinningsförmågan stor, så fort man kom ut i de långa korridorerna, var man alltid skild ett stycke från någon fånge, men då syntes alltid någon konstapel.

Då jag varit inne i fjorton dagar blef jag ganska svag måste anlita läkare som dagl. besökte fängelset, fick ett par stärkande piller och blef något bättre.

Meddelandet mellan fångarne, sker genom knackningar i väggen ett sorts räknespråk, då det blef alldeles tyst med allt arbete i C.na t escp om Söndagarne, hörde man dessa knackningar, och de kunna sades det mig nästan (samtala) eller genom dessa knackningar delgifva hvarandra om hvad som helst, jag hann ej lära mig detta språk, blott till en del, af en besökande. I den ena

C.n jemte mig satt en som var orsak till annans död, på andra sidan en f.d. handlande för förfalskningsbrott eller dylik. han satt före mig, och äfven efter, hade nog sina 6 mån.

Då jag en afton stod i fönster nitschen och såg ut genom den öppna ventilen, (en hel ruta) fick jag se en yngling snedt emot mig, en trappa lägre ned, likaledes stå upprätt och se ut, huset var i vinkel så att vi kunde se hvarandra. Ingen fanns nere på gården. Wi helsade först på hvarandra, hvarpå vi halfhögt samtalade, (jag kunde icke teckenspråket riktigt.) jag frågade när kom ju hit, 3dje April, svarades, hur lång tid, 3 mån. då får du sitta under vackraste sommartiden det blir svårt. Det går nog, sade han med ett vist eftertryk, jag frågade har du suttit förr. (3 mån. blef svaret) han frågade äfven mig för hvad jag satt, och huru lång tid, min tid var nu nästan slut. Jag frågade hvad han hette. Hjalmar Klarhjelm sade han jag lofva att skrifva till honom, ty jag fattade en viss kärlek för ynglingen, jag fullgjorde detsamma sedermera, men har ej vidare sport honom.

Då en dag fångarne 8 a 9 voro nere på gården och gingo i sina skilda sångar, stod H.K.hjelm vid sin öppnade ventil, och medelst, teckenspråket samtalade med en fånge, som gick der nere på gården på ett sätt, som väckte min största förvåning,(jag såg det från mitt fönster), fången der nere var under bevakning i likhet med de andra. En konstapel satt i sin glaskur midt för fångarne, den som samtalade med H.K.lm såg upp mot C.n hvarge gång, han vände konstapeln ryggen, och på så sätt uppfattade hans tecken, som stod der uppe, som lyfte och sänkte sitt finger oupphörligt mot gallret, så fort fången der nere vände sitt ansikte mot kuren, så han rätt på konstapeln, (han fången) gick åter och fram, man kunde som förut är nämndt gå 15 steg. Ingen vet hvad de talade om, Och det är en sådan enighet, så det kan ej gerna komma i fråga att den ene på något sätt vill sqvallra på en medfånge. Allt går tyst och det synes som var och en blir invigd i förhållandet, då man varit der 2 a 3 dagar. Det berättades mig att pojkar vid 11 a 12 år redan i folkskolan lärde sig tjuf och teckenspråket, så att de kunde det innan de inträdde i fängelserna. Sådant är i Stockholm.

En dag mot slutet af min vistelse, blef jag nedkallad att utqvittera min lilla arbetsförtjenst. Då jag återvände till C. var jag i tillfälle att genom den lilla rutan på C.dörren blicka in i några C.lr de flesta arbetade en del på tofflor, i hvilket de voro mycket uppdrifna, en låg på sin sängbrits, och såg mycket nedstämd ut, O! ja många suckar, många tårar frampressas derinom.

Jag gick korridoren fram till det stora fönstret och såg en del af St.holm, dagen var klar solen stod högt, båtar gingo af ann på Mälaren fram mot Riddarholmen, en vacker tafla, jag suckade och tackade Gud att jag snart var fri.

Blef dagen efter nedkallad till Direktören då han sade ett hjertligt farväl. Ja! sade han, vi få väl tro, att det som sker är bäst.

Den 14 April förlossningens dag kom, jag plockade ihop mina småsaker, bad och tackade Gud. portarne öppnades, mina båda söner T. och G. voro mig till mötes, jag var fri, fri. lofvat vare Gud. Mina söner hade tagit med sig min höga hatt, jag gjorde mig snygg så godt sig göra lät. Wi gingo och afåto gemensam frukost, och ingen mer än vi visste hvarifrån jag kom, men det var i S.lm.

Lördagen d. 14 April 1894.

Sundbyberg

Använde nu ett par dagar att helsa på ett par tre gamla vänner. C.B-g. med fl. var på Söndagen i Emanuelskyrkan der den nyss nämnde predikade. På måndagen uppsökte jag C.J.H. på Sundbyberg, och fick arbete i hans garfveri derstädes och började der den 19 på Torsdagen, arbetet var tungt och styft, mina krafter medtagna, så att jag kände då jag gick till och från arbetet, att benen ville ej riktigt tjenstgöra, då jag i synnerhet vid middagstimmen gick uppföre en backe till vårt spisqvarter. Jag jemte en ung troende man hyrde oss ett rum tillsamman, du vi hade det mycket godt tillsamman, men det var ett godt stycke från garfveriet, så att man måste vara uppe mellan 5 a 6 hvarge morgon, spisning hade vi åter på ett annat ställe, så att det föreföll ganska tungt och besvärligt för att ej tala om de stora grafva Stockholmsslagtares Oschudar att dragas med om dagarne. Tiden gick, ibland om Söndagarne var jag inne i Stockholm i sällskap med mina söner, ibland kommo de ut till mig. Sommaren var i antågande och härute vid S-berg var friskt och skönt. Men dagligt styft och tungt arbete, och det man förtjente gick åt till mat och husrum, men frisk luft och vatten fick man gratis, godt så. Pingstdagen steg jag upp 4 tiden på morgon och företog en fotresa in till S-lm, Cka ½ gammal mil, jag gick förbi Solna kyrka, och kom till St.lms nya kyrkogård. O! hvilken anblick, grafvar, grafvar, snart sagt i oändlighet, jag sökte R.s (den är på Johannes kyrkogård) graf men fann den ej. Sv. järnvägsmannen Nils Eriksson gräf väckte min uppmärksamhet, grafmonumentet lär kostat 10.000 Kr. N.E.n (en broder till den namnkunnige John E.n) kom så in i S-lm medan de flesta sofvo, det var rätt tyst på Norrtullsgatan, ja äfven på den storslagna Drottninggatan, det gaf eko efter stegen då man gick fram de släta och fina trotoarerna. Mitt mål var Nytorgsgatan 29 långt ner på Söder der min son T. bodde, färden gick öfver Norrbro, Westerlånggatan fram öfver Slussen, och kom så omsider dit, de gamla husen härnere på minna om Småstad, men det är det S-lm som går, under det att stora väldiga palatslika byggnader intaga platsen.

Då jag så kom till min k.T. var han ej ännu uppstigen, ty han hade varit uppe på afton och escpegerat i butiken till kl. omkring 12. på Pingstafton, hvilket ej är ovanligt i S.lm Han hade kondition som handelsbiträde. Då han hade klädt sig gingo vi i sällskap mot Emanuelkyrkan der Lektor P.W. predikade denna dag, kyrkan var som vanligt fullsatt till sista plats.

En berättelse ur denna predikan!

Jag hade i min skola för några år sedan, en yngling from och läraktig, och visade goda anlag, han kom sedan hit till Stockholm, och genomgick Skogsinstitutet, sedan fick han plats på ett brukskontor uppe i Westmanland, der blef han jemte ett par andra herrar, anmodad af Brukspatronen, att göra en resa upp till Dalarne, för att på bestämd plats göra ett inköp af skog, men sade patronen, för att kunna åstadkomma ett billigt pris, brukar vi medtaga spirituösa varor, och dugtigt förbläga bönderna så att de blifva lifvade, sedan är det ej svårt att uppgöra affären fördelaktigt. Ja, så, sade vår unge man, skall det tillgå på detta sätt då anhåller jag att slippa resa, hvad, förslag kan du ej göra som vi brukar, sade patronen då är du oduglig för denna plats, må så vara blef svaret, och den unge mannen fick sluta.

En tid derefter träffade P.W. honom han hade då fått en mycket bättre plats, och behöfde ej göra dylika resor. Och tillade P.W. det är nog bäst att lyda Gud i allt allt, om och det stundom skulle gälla någon uppoffring

af egna fördelar eller beqvämlighet.

Försommaren var nu inne, och jag fortsatte att arbeta på S-berg, men började ånyo att längta upp till norrland, och sade derför till min gamla vän C.J.H. att jag ville resa upp till S-å och der återtaga min plats, det dröjde dock en och annan vecka, så att Middsommar var snart inne, under tiden brefvesclade jag med min yngsta son i S-hamn att jag skulle komma, att resa genom denna stad, då vi kunna träffas. Sjelfva middsommarafton anträddes resan mot norrland, sedan jag först tagit farväl af min son T. som var nere vid båten, G. en son, låg på ladugårdsgärde och var ej i tillfälle komma ner, ja, så bar det af med den ståtliga Ångaren Söderhamn, S.lms skärgård förbi Wascholm, min mesta tanke låg på min son T. som hade en svår bröst eller rättare halskatarr, ja, han var rätt medtagen och måste omsider lemna sin kondition i Stockholm.

Nu var det middsommarnatten, klar och herrlig, båten skulle först anlöpa Gefle, solen var ej borta mer än ett par timmar, då den gled ner sade jag till en medresande, nu går solen ner der pekande mot nordvest, och åter upp der nordost, ett märkvärdigt machineri, ja, Gud är stor, i sin allmakt tänkte jag, vi kommo till Gefle 6 tiden på morgonen, klart och varmt, mitt egentliga ressällskap var en stor svart hund "Karo", som jag skulle medtaga till S- å, han hade varit der förut, trifdes ej på Sundbyberg. Karo, gjorde sin rond i staden, och vi fingo oss en kopp kaffe med bröd, och resan fortsattes, till Söderhamn, ute i Söderhamns skärgård ligger en större lastageplats Sandarne, en mil från staden, då vi kommo dit, stod min älskade Abdon på brygган, (enl. öfverenskommelse), han kom om bord, far och son togo hvarandra i famnen, och det var ett kärt sammanträffande, Abbe var nu en frisk rödblommig yngling, det regnade nu oupphörligt, så att middsommardagen blef ej så vacker som den föregående natten. Wi Abbe, Karo, och jag, voro nu i sällskap in till staden, der vi anskaffade mig ett logi, sedan jag först sett Abbes hem på Apoteket Hjorten, der han var anställd som elev. derpå spisade vi middag hos ett herrskap Grandins der A. för tillfället hade sin kost, ty hans värdfolk, Apotekaren Afzelius bodde fm. ute på ett landställe i skärgården, dit ut gjorde vi oss en resa på e.m. med en mindre Ångbåt, Karo var naturligtvis med.) Här sutto vi om afton på en veranda som vette utåt sjön. Apotekarn och frun voro mycket vänliga, och jag tackade dem för deras välvillja mot min son, Herran är god, Herran hjelper, A. och barnen voro nere i parken och vid sjöstranden för att bada och leka. På afton foro vi in till staden och jag tog in på mitt logi. På måndagen voro vi åter ut till Lugnvik, så hette landtstället, men nu gingo vi ett godt stycke ut åt viken, och sedan följde en båt rätt öfver densamma. Wi voro uppe i ett utsikttorn i skogen hvarest vi hade en rätt storslagen utsikt åt såväl sjö som land, men naturen är ej serdeles vacker omkring Söderhamn. Äfven denna dag tillbringades i sällskap med min son, och erinrade mig att jag vid tretton eller tolf års ålder varit här, hvarom är nämndt i min första bok. Men timmarne fly så fort, måste skiljas på Tisdag afgick en båt till Hudik. och S-vall, jag hade en bekant yngling der ombord en kamrat till G. på Atlas i S-lm.

Först ett par små anteckningar fr. S-hamn

På mitt logi hos en fru S. träffade jag en Syjungfru Alma H. hon hade varit hos oss då vi bodde i Eksjö, och arbetat åt min hustru ibland, och kände mycket väl till mig och de mina, hon hade kommit hit genom en härstädes bosatt syster, och hade nu varit här ett par år, och hade arbete och vänner.

Då jag kom från L.vik med en liten Ångare, och skulle gå i land, så

hade mitt sällskap, den store svarte "Karo", sprunget iland på andra sidan elfven, der båten förut laggt till, men nu blef "Karo" utom sig, sprang fram och tillbaka, och gaf sin oro tillkänna. Och i ett nu var han i elfven, och kom simmande öfver till mig. der jag måste hjelpa honom upp på den höga hamnkajen. förtjust att han återfunnit mig.

Som barn vid 13 års ålder hade jag varit i denna stad, men kände icke igen något.

På Tisdagsmorgon lemnade jag S. min k. A. följde mig nu till båten, (Söderhamn) ja vi viftade och sågo efter hvarandra så länge som möjligt, Man möts och skiljes här.

Resan fortsattes till Hudiksvall, dit vi ankommo på afton, och blefvo der öfver natten jag tillbringade natten i en koj ombord, en bekant yngling ombord hade upplåtit den åt mig. "Karo" mitt sällskap sof godt på däck. Från denna stad hade jag ett minne från min handelsresa i min barndom, hvarom står i min lsta bok.(Ett äfventyr i Hudiksvall)

Härifrån afgick Ångaren till Sundsvall dit jag anlände på e.m. en varm och solig dag S-vall företedde nu, någonting riktigt, "storstad", i smått nyligen ståtlig uppbyggd till stor del efter den vill minnas 1888 svåra branden som nästan ödelade den bästa delen af staden. Här tillbringade jag nu ett par dagar hos gamla vänner från mina yngre år, fick logi och mat nästan gratis.

Sista afton jag var der besökte jag Fr. armeens lokal. "Karo" var mig följaktig, men han fick ej inträde, och tyckte nog tiden blef för lång att vänta, hvarföre han gick sin väg. Jag hade mitt logi hos ett par gamla vänner, om morgonen skulle jag resa med Ångbåten Ådalen till S-å. men huru få reda på "Karo", jag gick då nu till Hamrins garfveri, och då jag kom in på gården, öppnades en dörr, och K. kom rusande utöfver sig af glädje. Jag fortsatte nu resan till Hernösand, och sedan uppför den utomordentligt vackra Ångermanelfven, och i synnerhet denna tid på året, (middsommar). Ankom till S-å på Fredagsafton, lördagen helsade jag på der och var, samt såg på arbetet i garfveriet som var beläget jemte elfven. Första Söndagen var snart gången och jag gick i arbete på måndagen. Hyrde mig ett rum i närheten af garfveriet, och stod i oafbrutet från 6 på morgonen till 7 på afton. En Söndag hade missionsvännerna anordnat en Ångbåtsresa till Torsåker beläget en 4 mil nedåt Å.elfven, der var ett missionsmöte, en mycket herrlig dag. Guds ords predikan och sång af en samlad sångkör, såväl ombord på båten som vid mötet. Ja, sådana dagar och stunder äro som oaser i öknen. Herran har de sina öfverallt i vårt land. Honom vare ära för allt. Under min vistelse i S-å blef jag bekant med ung man presten från Wännäs. han frågade mig om jag emnade stanna i S-å öfver vintren, har ej annat tänkt sade jag. Men sade han vore det ej bättre om det vore plats i Wännäs, ty garfveriet i S.å var mycket kallt och tungarbetat, och dertill ogudaktiga svåra kamrater. Jag hade en viss förkärlek för S-å, ty der var många snälla troende familjer, med hvilka jag blef bekant, och dertill ett trefligt missionshus och den snälle begåfvade predikanten Almqvist. Små fester och tillställningar då och då och alla voro hjertliga och vänliga, jag deltog då tiden medgaf. Men emmellertid skref jag till garfvar Å.m i Wännäs, och frågade om plats, och egendomligt nog skulle en af arbetarne som hade förestått garfveriet inom kort flytta, så att plats stod öppen, jag fick då bref att jag var välkommen, och efter presis 11 veckors vistande i S-å lemnade jag denna i allo trefliga plats, med undantag garfveriet som ofvan är nämndt.

Reste d. 18 Sept. med banan den storslagna vägen genom dessa trakter, Den ståtliga bron öfver Ångemanelfven, framkallade nästan tårar i mina ögon, då jag gled öfver densamma. O! hvilken storslagen syn, då man ser ned utöfver elfven från dennas höjd.Det skall äfven vara en af S-ges största jernvägsbroar. Så ankom jag på afton till W-äs station och mottogs der af Herr Åström med skjuts för mig och mina tillhörigheter, framkommen till ort och ställe blef jag trakterad och derpå anvisad ett ensamt rum, dagen derpå jick jag i arbete. Och har nu tillbringat här i snart 6 månader i största tillbakadragenhet, och ensamhet med Gud, mina böcker, och mitt dagliga arbete. Blott ett par anmärkningar, i Nov. gjorde jag en resa till Umeå, för Åms räkning, affärer, försäljning, vesckar och utbetalningar, Då jag om afton reste hem till W-ås, nära 3 mil, kunde jag ej undgå att tänka på flydda tider, då jag i dylika afseenden varit ute för egen del, under min 20 åriga verksamhet! som egen.

Wid Jultiden gjorde jag en påhelsning hos en i orten boende predikant Bergfors. Det var serdeles angenäma dagar, Byn hette Strand, belägen strasct söder om elfven Uman, der i S. var predikan, bön och sång, oaflåtligen ett par dagar, frikostiga och snälla kristna i hvarge hus, Annandag Jul var jag jemte B-rs med fru hembjudna till en landtbrukare och handlande, förmöget hus, han var gammal och sjuklig, hon frun något yngre hon tjenade med tårar i ögonen, och var glad att kunna vara Guds folk till någon glädge.förövrigt äro hemmen i bondgårdarne egendomliga här i Westerbotten, och skall jag vid tillfälle nämna något derom. Då och då har jag bevistat en predikan i närheten, och deltagit ibland men kölden och hvilan från arbetet har tagit ut sin rätt. Wintren har varit rätt svår redan 17 Okt började det snöa och yra och marken har varit klädd i hvit skrud sedan dess, kölden har vissa dagar i Jan. och Febr. varit 30 a 35 gr. ja, på vissa platser häruppe 40. det rum jag bebott har varit rätt kallt, och svårast om morgnarne, då jag måst upp 6 tiden Under arbetet i garfveriet har jag just ej behöft frysa ty garfveriet är väl förvarat, och eldas mycket, god kost har jag fått, och i det hela haft det bäst sedan jag lemnade de mina i Jkpg d. 14 Nov. 93. Jag har oaflåtligen brefvesclat med min maka och barn, och bistått dem med litet hjelp i pengar ets. Ja, lofvat och prisat vare Herrans namn, ännu är ej hans arm för kort att hjelpa, Han hörer mina böner och hjelper mig dag för dag. O, huru godt att få hålla ut hos honom till resans slut.

Wännäs d. 3 Mars 1895.

Våren denna herrliga tid kom omsider äfven till dessa nordliga byggder, då tid och tillfälle gafs gick jag ut i det fria, och gick upp på höjderna och blickade omkring, då storslagna vyer utbredde sig, ibland satt jag uppe på ett berg och läste något Guds ord ur mitt testamente, eller satt vid Umans strand sysselsatt med någon god bok, Har under mitt vistande här mer och mer blifvit bekant med folket i orten, så att jag trifvits rätt bra. Sommaren denna sköna ljusa tid, natten så som dagen, då solen nästan oafbrutet lyst. En natt i Juli företog jag en resa till fots ner till Umeå, då jag och mitt sällskap kommo till staden 3 tiden en Söndagsmorgon utbröt der en eldsvåda och lade 4 a 5 gårdar i aska, folket måste rädda sig i blotta linnet, jag var då i Umeå hela Söndagen och del af Måndagen och hemkom på afton, Umeå en ganska vacker norrlandsstad med planteringar nästan vid hvarge hus, och en den alldra vackraste planterad kyrkogård, då allt på högsommaren står

i sin fulla flor, saknar man ej mycket af södern, annat än fruktträd, och en och annan af löfträd som ej trifves i dessa nordliga byggder, jag har nu sett sommaren 95 i Westerbotten, både sådd och skörd och tiden har gått som en dröm, på den korta tiden af 13 veckor har jag sett kornet sås väsca mogna och skördas. Nu är det åter höst och vintren i analkande, höjder och dalar åter svepta i sitt hvita täcke. De mina i Jkpg äro fortfarande vid lif och helsa, samt en son G. på Tekniska skolan i Borås. T. i handel äfven i Westergötland, och Abbe i Söderhamn (apotekselev) Ja, må den Gud som hjelpt hittils, bevara mig och de mina från hvarge fara, som kan draga oss från det stora eviga målet, far.r, synder och frestelser de uteblifva ej, Gud hjelpe!

Dessa få rader omfatta nu nära 8 månader och det kan vara nog, få se huru han, som håller lifvets roder i sin hand styr det öfriga stycket af tidens haf.

Det går igenom det stannar icke i jemmerdalen Gud vare pris. Wännäs d. 27 Okt. 95.

Höstmånaderna förunno under mitt vanliga arbete i garfveriet, Och om Söndagarne deltog jag i en Söndagsskola med lif och lust, till uppmuntran både för mig och en skara barn, men äfven detta upphörde vid Jultiden tillföljе af att vår kyrkoherde som godvilligt hade upplåtit skolsalen, befarade att villfarande lära var å bane, emedan jag hade tvenne Fr. soldater till hjelp. Sjelf var kyrkoherden med en och annan gång och uppmanade barnen till lydnad och uppmärksamhet, En fest vid Jultiden i skolsalen afslutade detta ringa arbete för Guds rikes verksamhet.

I januari begynte jag blifva illa till mods och min helsa kändes ej heller så god som förra året, och detta har fortfarit, af anledning som jag äfven i sinom tid kanske kommer att nedskrifva. En viss längtan har kommit, att återse de mina, men den långa dryga resan har hindrat mig.

Min nuvarande prinsipal Å.m hemkom i början af Mars ifrån en marknad i Lycksele, han klagade öfver svåra tider, och sade att han emnade drifva garfveriet i mindre skala, och sade han H. en annan arbetare som sitter här med familj, kan ej sluta, oacktadt jag så gerna ville hafva P. qvar, men han är ju ensam, och jag hade ju yttrat att jag ville helsa på de mina. men tänkte dervid att återvända till dessa trakter, för hvilka jag haft mycken förkärlek. Det blir emmellertid att jag skall lemna denna plats, och är ej fullkomligt viss hvaråt jag skall vända mig. Resa hem, ja, det blefve nog mycket godt att träffa de mina, men huru många dagar kan jag vara der utan verksamhet. Och hvad som är ledsammast min hustru är mycket klen, legat på Lazarettet i Jkpg tre veckor, samt blef derifrån buren på en bår till vårt dervarande hem, men lär nu vara uppe, fastän som sagt klen.

Ack Gud visa mig rätta vägen, jag står åter vid ett vägskele. Led mig du Gud med din osynliga hand, och bevara mig för alla faror och afvägar. Du Herre vet och känner allt allt, som oroar mitt hjerta.

Idag Långfredagen har jag varit i Wännäskyrka, och mina sånger har gått i moll, tårar har ej heller uteblifvit både öfver Jesu kärlek, och mig sjelf.

Gud visa mig din väg, i morgon Påskafton, skulle det vara min sista arbetsdag härstädes. Den 4 April 1896.

Sedan jag slutat mitt arbete i W.s tillbringade jag några dagar i en snäll bondfamilj nästan gratis. Den sista Söndagen på afton hade jag några vänner samlade af hvilka jag tog afsked. Wi drucko kaffe, samt sång och bön under aftonens lopp. Tisdagen d.14 lemnade jag W-s och gick då öfver

April

Uman som ännu var körbar och åkte nu på Slädföre fram till stationen, der jag var öfver natten, och åkte sedan jernvägen hela Onsd. till Bräcke, der jag jag öfvernattade. Dagen derpå var jag upp till Gällö (en station på Östersundsbanan och såg på ett garfveri för annan person, som jag der i bref beskref och sände spekulanten.

På Fredagen reste jag ner till Sundsvall, der jag måste uppehålla mig flera dagar, emedan sjöfarten ej ännu var öppen. Dessa dagar tillbringade jag hos gamla vänner, en del rika och förmögna i synnerhet en Guldsmed E.ll. några dagar var jag ute på landet hos min gamla vän Färgar H. i Njurunda, der hade jag det aldeles utmärkt, det var kärt att träffa dessa efter 20 a 25 års frånvaro, men bäst af allt derför att de ännu stodo fast vid Herran. O! huru skall blifva när Herran har samlat alla de sina derhemma, ja derhemma.

Söndagsmorgon den 26 lemnade jag S-vall med "Wäddö kanal" och kom till Söderhamn på afton. (vi fingo dock gå flera mil genom drifis) Min yngsta son Abdon var mig här i S.mn till mötes det var innerligt kärt att återse honom, och han hade ordnat allt väl, på Måndagen var han mig följaktig till Gefle, en angenäm dag, der åtskildes vi, han återvände, och jag fortsatte till S-lm dit jag anlände på Tisdag morgon den 28 April.

Skall jag nu återse Norrland, eller skall jag åter dit upp för att der gömmas för all-tid. Gud vet det.

I Stockholm var jag blott till Onsdagafton då jag medföljde en Jkpgsbåt kanalvägen till denna stad, resan var dryg oacktadt den vackra vägen, genom grönskande stränder och bördiga sädesfält. Den 1 Maj på morgon ankom jag till de mina, och det var ju en glädje att sluta dem i min famn, och denna dag behöfde jag hvila efter den långa resan. Och tillbringade nu några dagar i hemmet, tills jag en dag reste upp till Grenna till en gammal vän, hvilken jag hjelpte med arbete några dagar. Det var fråga om att vi skulle bosätta oss i denna lilla vackra stad, om jag der hade funnit lämplig sysselsättning, men äfven detta gick om intet och jag återvände till Jkpg, och var nu här omkring tre veckor, Det skulle ju tyckas att jag här i denna stad skulle finna min störstad trefnad der jag har min make och ett par af mina barn, men jag har tyvärr aldrig funnit någon lust att vara här, eller något, att göra och knappast någon att hafva umgänge med, besynnerligt, underligt. Nej, i hemmet, bad hvar och en Gud för sig sjelf, och hvar och en gick åt sitt håll då de gingo ut, till Gudstjenstlokalen o.d. Föröfrigt, var icke jag numera den styrande, utan min äldsta son, och detta så mycket mer som han nu i hufvudsakl. bestred alla utgifter, jag hade ju under min bortovaro äfven bidragit något. Men som sagt min äldsta son, bestred allt och det var ju godt och väl gjordt af honom. Gud välsigne honom derför.

Den lust och hemtrefnad, som jag bordt känna saknades och intet arbete, intet umgänge, detta gjorde att jag ånyo ville ut och söka arbete och plats. Min andra son G. hemkom från Borås Teckniska skola och då han varit hemma ett par dagar, gjorde jag honom sällskap den mycket vackra kanalvägen upptill Stockholm, min son fick genast arbete på en Telefonverkstad och vi bodde tillsammans på ett rum, och vi trifvdes och hade det mycket godt tillsamman omkring fjorton dagar, jag var nu i tillfälle att se åtskilliga sevärdheter i St.lm. Skansen, Panoptikon, Riddarholmskyrkan, m.m. öfver hvilket hvart och ett fodrade sitt särskilda kapitel. Wid middsommar gjorde vi sällskap upp till Köping, min födelsestad. Under mitt vistande i St.lm var jag äfven i tillfälle att se och höra den verldsbekante General Booth i Imanuelkyrkan.

Att få något arbete i garfveri i St.lm eller dess närhet, var omöjligt oacktadt jag på allt sätt försökte.

Nu är jag i Köping och från denna plats har jag minnen från min barndom för öfver 45 år sedan, Östra tullstugan vid Westeråstullen står ännu qvar, i denna föddes jag den 3 Dec. 1841, Staden är i mångt och mycket förändrad i synnerhet sedan branden 1889 gick öfver densamma, då den tättast bebodda delen lades i aska, der står nu i stället för de röda trähusen, stenhus på trevåningar. Skolhuset, der jag lärde mig de första bokstäfverna står qvar. Staden är omgifven af vackra planteringar, der fordom var kala steniga backar der svin och andra kreatur gingo på bete.

Min son G. har återvändt till St.lm och sitter nu qvar här på det lilla vackra landtstället Pettersburg anlagdt af min far hvilken afled 1876.

En bror den enda jag haft, och en svägerska samt deras dotter bebor nu och äger detta ställe. Och jag får nu vara här något och har det tillfälligt godt. Det finnes kanske 50 personer i staden, som minnes här så långt tillbaka. Så går det, det ena slägtet går, det andra kommer.

Hvar jag nu skall bo och vistas mina dagar det vet den gode Guden, ty, f.n. kan jag knappt säga att jag har något hem på jorden, jag önskade väg en plats och lite arbete, men hvar? det vet Gud, må han allena få leda allt. Min kroppshydda är och, si och så. Gud hjelpe och välsigne mig och de mina. Köping a Pettersburg d. 27 Juli 1896.

Från Köping reste jag med bantåg till Westerås der jag uppsökte en gammal vän från 60 talet, i hvilkens kära hem jag gästade, vi bådo Gud tillsamman och talade om gamla minnen från Johannelund der den gamla troende familjen Levenhaupt voro boende i förra tider. Något arbete fans ej för mig i staden, utan jag lemnade den och reste med Ångbåt upp till Stockholm, der jag åter sammanträffade med min son G. och äfven Abdon som nu hade anländt, här S-lm stannade jag blott några dagar, och var till en början oviss hvarthän kosan skulle ställas, men beslöt omsider att resa till Örebro och vidare uppåt Wermland for sjöledes till nämnde stad, och stannade blott en dag, arbete fans ej, utan fortsatte med bana till Kristinehamn, och vidare till Carlstad, der uppsökte jag en gammal vän, som der var Läderhandlare, och hade varit i vår tjenst i Eksjö, här tillbringade jag flera dagar och hade det mycket godt. Gjorde en resa uppåt Wermland uppföre sjön Fryken till Lysvik, der en garfvare Griberg är bosatt känd för 30 år sedan från Sundsvallstiden.

Hos denne gamle vän Griberg och i hans familj var jag ett par dagar, och återvände derpå till Carlstad. Nu kom telefon - meddelande från S-lm att jag var antagen till en plats i Westergötland Djursätra, men innan jag antog densamma var jag åter upp till Sunne i W. der ett garfveri var till salu eller arrende härom brefvesclade jag några gånger, och vet ej ännu då detta skrifves huru det aflöper.

Jag reste således ett par gånger på sjön Fryken, på denna sjö hade nyligen inträffat en Ångbåtsolycka hvarvid 8 a 9 personer omkommo deribland kaptenens fru och en deras gosse på 10 a 11 år. Då jag reste ner till Carlstad sista gången var jag i sällskap med dykare som hade sökt båten, deras apparatur m.m.

Och från Carlstad reste jag med bana ner till Sköfde och till Djursätra, dit jag anlände den 14 augusti, och har sedan dess varit i fullt arbete på dervarande Ånggarfveri, min helsa har varit skral i höst, men jag har dock oafbrutet stått i dagligt arbete, Nu vid Julen är jag hemma hos de mina i Jkpg. och inträffar i År det säregna att vi alla äro samlade min make,

mina fyra söner och min dotter, hvilket ej varit fallet på 4 a 5 år. En mycket angenäm Jul. Herran vare lof för allt. Han leder de elenda sin väg, och leder rätt. Om Gud vill återvänder jag om några dagar till Djursätra för att fortsätta mitt arbete. Må Herren derunder förläna mig helsa och krafter. Jkpg. den 29 Dec. 1896.

Tillbringade ånyo några månader på ofvannämnde plats, under styft arbete, och helsan rycket skral min mage har oaflåtligen varit dålig, ja som det ofta synts ohjelplig har derföre sökt läkare ett par gånger i Hjo men nästan utan resultat. Under mitt vistande i Hjo har jag gästat en vän från Mönsteråstiden en handl. H.ck. Wintren har i öfrigt varit dyster och enformig. Söndagarne har jag varit inne, läst och hvilat mig ofta på verkstaden. Flera gånger tänkte jag upphöra med arbetet, tillfölje min helsa men hvarthän vända mig, hemma i Jkpg utan verksamhet och ej i öfrigt synnerligen trefligt, då man ej kan vara till nytta. Den sköna våren och sommaren kom. Djursätra brunn öppnades, och sent omsider beslöt jag att taga mig några veckor vid brunnen. Min yngsta son kom för att helsa på mig, omkring den 25 Juli och samtidigt började jag vid brunnen, Nu var jag allt nycket nedbruten och skral. En doktor W.nd utskref nu en badsedel, och jag fick behörig behandling, här var jag 4 a 5 veckor, sköna herliga dagar i skog och mark, i umgänge med troende bröder, en var missionär varit i Kongo 3ne År. (Nordblad med fru) Ett litet trefligt rum hade jag hyrt mig, ja, en angenäm tid, sång, bön, samtal i Guds ord, ja, i allo yppbyggligt, de båda läkarne voro äfven troende W. och R. Denna tid har varit som en liten oas i öknen. lofvat vare Herrens namn, Då jag slutat vid brunnen reste jag hem öfver Wettern, en vacker dag i slutet af augusti. Wisserligen har min hydda blifvit stärkt och vederqvickt, men grundlig bot för min mage har ej erhållits, mitt onda fortfar och äfven här har jag besökt läkare. O! hvad jag ropat och bedit Gud i denna sak, Herre hjelp, och han skall hjelpa och vill hjelpa. De som hoppas på honom skall ej komma på skam. En af mina söner har här i Jkpg öfvertaget en handel på hvilkens lilla kontor jag nedskrifvit detta. Herre visa mig din väg, och led mig den rätta stigen. Wille men orkar ej arbeta f:n: få se hvad Gud gör! Jkpg d.9 Sept.1897.

War fortfarande hemma i Jkpg, och tillbringade min mesta tid i butiken der jag så småningom var till någon nytta. På våren var jag ner till Borås der min andra son G. skulle taga taga escamen vid Tekn. skolan.

Här bland hans vänner tillbringade jag några dagar, skönt och vackert i denna trakt af W.land. Så gick sommaren, och på hösten hade jag bref och bud från den plats der jag arbetat i Djursätra att jag skulle komma dit någon tid, hvilket jag gjorde, begynte arbeta och fann mig ganska godt. Men hvad hände? då jag varit der knappt 14 dagar fick jag bref och bud från hemmet, att min hustru insjuknat, och ytterligare bud att komma hem oförtöfvat, Reste så på Måndag natt intill Sköfde. P. fabrikören var mig följaktig. Kl.4 tiden på morgon Tisdagen d 18 Okt. satte jag iväg med tåget ner till Jkpg och hemkom 9tiden. Wi hade flyttat vår bostad till en lägenhet i närheten af butiken, min hustru hade nog som vanligt arbetat mycket och sträfvat, och troligen fått en förkylning som började med håll, det blef lugninflamation, hon måste intaga sängen, de nya rummen voro ej i ordning ett annat måste kyras der hon nedbäddades, doktor eftersändes, i detta rum inkom jag på f.m. der låg min make dödligt sjuk men kunde tala, der satt jag nu en stor del af dagen, alla våra barn 4 gossar och en flicka voro äfven hemma.

På aftonen beslöt jag att vara hos henne på natten, vi hade inte varit utan hopp under dagen, men det var dock hennes sista dag på jorden, -

Wid ½ 11tiden hörde jag att hennes andedrägt ändrades, doktor hade nyss förut varit hos henne och tillsade att om det blir svårt under natten så tillkalla mig medelst telefon.

Det sista arbetet, dödsarbetet, började, hon hade nyss förut sagt att hon behöfde hvila och hvila fick hon, jag och våra barn lågo samlade omkring hennes bädd, Hörde hennes sista hviskning af det dyra Jesus namnet, strasct före 12 på natten var allt förbi hon var för evigt bergad, och hemma hos den Herre till hvilken ropat och bedit under sitt sträfsamma lif. Wälsignat vare hennes minne, Då doktorn kom kunde han blott bekräfta sedan han lyssnat att det var slut. Hon är nu hemma för evigt hos Jesus, hjelp mig och alla våra barn dit. Joh. 17 = 24.

Begrafningen stod sedan på Söndagen i en fin våning hos redaktör P. i H-ska bol.hus, rätt många voro inbjudna, ett par af våra slägtingar kommo äfven från M-ås.

Kistan var höljd med kransar och blommor från våra barn, och deras vänner m.fl. Efter jordfästningen talade min äldsta son och äfven jag ringe några ord vid grafven. Sånger sjöngos, Skola vi väl alla mötas, ock.s.v. Och hon ligger nu gömd på Jkpgs W. kyrkogård, den nyanlagda (uppe vid Dunkehalla) Jag går nu hemma hos de mina, har ibland litet sysselsättning i butiken, så går en dag en vecka i sender. Få se hvad Herran fortfarande vill göra, Wälsignat vare min frälsares namn i tid och evighet, håll mig fast intill ändan. Jkpg d. 11-12-98.

Den första Julen tillbringad i vårt hem, sedan vår mamma blifvit gömd att hon nu saknades var ej svårt att se min dotter B. kunde ej förestå ett hem, Hela detta år 99 biträdde jag i min sons affär. Ibland var det nog sina kantigheter men det fick ju gå. På hösten var jag ute på landet en liten tid och förestod en mindre landthandel i Albåga, Grenna trakten, Så hade vi snart åter Jul, åter voro jag och de flesta samlade i vårt gamla hem. På våren 1900 gifte sig min tredje son F. öfverlät sin handel i Jkpg och flyttade nu till Göteborg, han fick en snäll make enda dotter till Enkefru Pennychoch. Åter på sommaren gifte sig min äldsta son Josef med en dotter till en borgare eller handtverkare i Jkpg. nu upphörde mitt gamla hem att vara till, Jag hade nu varit hos den handlanden någon tid som öfvertog affären af min son. Nu bröt jag upp plockade ihop mitt lilla samt reste till en badort i W.land Djursätra här tillbringade jag några veckor i stor frid och vederqvickelse, en herrlig tid, blifvit stärkt och vederqvickt till själ och märg och ben. (jag led af reumatisk verk.) under min vistelse här blef jag bekant med K. vänner från Norrland och andra platser. Watten och åter vatten, Guds ord, bön, sång, samtal, promenader, mat, och hvila, allt bidrog att göra lifvet godt. Besök hade jag äfven af min äldsta son jemte hans make, de voro på genomresa till Wermland, Kristiania, Göteborg, och åter till Jkpg, der de äro bosatta. Mot slutet af min vistelse i D. kom min yngsta son Abdon, samt hans trolofvade S. B-n nyförlofvade i Stockholm. de voro och på resa till Göteborg.

Tiden var nu inne att lemna D. den 25 aug. reste jag hit ned till G.borg der min son F. är bosatt och tillbringar nu i hans hem, huru länge vet jag ej. Under vägen hit var jag uppe vid Korsberga kyrka och gjorde bekantskap med en gudfruktig och snäll prest, besåg gamla minnen från medeltiden, och samtaläde med pastorn om dylikt, derjemte i verkligt andliga ämnen. Gud välsigne den mannen pastor Hjerten.

Nu äro mina barn spridda. Josef bosatt i Jkpg, Redaktör Gustaf B. Halmstad, Ingeniör T. Felisc Göteborg, delägare i en grossaffär. Abdon E. Farmaceut, eller rättare Studerande till Apothekare i Stockholm. Beda min yngsta på Öland hos en familj.

Så har det utvecklat sig under sednare åren. Hvarest jag nu skall tillbringa mina återstående dagar vet allena Herran, men jag är lugn och nöjd, Gud vare lof för allt, må han samla oss alla en gång i sin himmel dit vår mamma förut har gått. Göteborg d. 4 Sept. 1900.

Sökte en plats i mitt gamla yrke i Mariestad dit anländ kunde jag omöjligt antaga den. Utan återvände till Jkpg, der jag nu var i åtta dagar, kommen iland från en Ångbåt som gick på Wettern, gick jag upp i d.s.k. Immanuelkyrkan, som var nära färdig och skulle invigas följande Söndag, mötte jag en af missionens styrpinnar, som sade till mig. Ni är vist på resande fot förjemnan, detta sårade mig, och jag tänkte här i Jkpg är ej värdt att söka något fäste. Min äldsta son var ju bosatt här, hos hvilken jag bodde dessa dagar. Fick så ett bref från Grenna från en gammal bekant, och blef hos honom erbjuden plats reste dit och arbetade till Julen, hade der ett litet rum och knogade dagl. för 4 kr i veckan, vid Julen tog arbetet slut, och då for jag åter till Jkpg, och tillbringade Julen hos de mina därstädes. I Januari fingo vi underrättelse från Mönsterås, att en slägting dött, en svåger Carl W. Cedergren Elgarum, uppmanad af de mina att resa ned till denna begrafning, hvilket jag gjorde, här hade jag ej varit på 8 a 9 år, intressant som det var att träffa gamla vänner, och slägtingar alla voro vänliga och mycket snälla, jag bodde nu på Kronobäck, låg en natt i Elgarum, då jag samtalade med Lina C. min svägerska till kl. 12 på natten, hon Lina hade nu en förmögenhet på 80 a 90 tusen Kr. efter sin man, de hade blott en ogift son, Gustaf C. Ja! här jästade jag flera hem, i M-ås och det var mycket kärt. på återvägen från M-ås tangerade jag Eksjö der jag varit bosatt i nära 9 år, här hade jag både sorgliga och angenäma minnen, kanske mest det förstnämnda, var ej nu uppe i staden. Äfven var jag upp till Tranås till min gamla Svåger fanjunkar C. han bodde ute på landet i en familj och hade det ganska bra, vi resonerade som vanl. om gammalt och nytt, han talade mest om gamla orättvisor inom slägten, och - Guds godhet - det första har jag alldrig kunnat gå in på, ty jag har alltid tyckt mig finna, att de önskade och ville vårt bästa. Åter i Jkpg stannade jag der till den 25 Februari. Det var sant då jag var i Tranås, var jag en Söndags afton och hörde en medesine Doktor Berg predika i en bondstuga Han talade om den andliga och äfven lekamliga blindheten. Det var mycket kärt att höra denne man enkelt och klart framhålla huru Jesus kan öppna de blindas ögon, och vill göra alla seende som vända sig till honom.
Derefter föll han ned och bad Gud och uppmanade fler att bedja. Godt om det funnes fler sådana läkare.

Som ofvan, den 25 Februari for jag ned till de mina i Göteborg. Nu var det på allvar fråga om att öfvertaga i liten landthandel i Halland, Fjärås.

Den 11 Mars började jag med denna handel, och det har gått nu i sesc månader, det har varit en den lugnaste och bästa tid jag haft på många år. Handeln har gått teml. med en dagkassa från 25 till 50 a 60. och någon gång högre, varor har inköpts i G.borg hufvudsakl. i samma affär der min son är. Ja må säga, jag tackar Gud af hela mitt hjerta för detta lilla hem, jag har blott ett rum med kök, jemte butiken, samt har jag ett biträde, och en äldre qvinna går hit dagl. och sköter om vårt hushåll. Folket i orten äro ganska

vänl. och förekommande, ehuru få, ganska få känna Herren, och de veta knappt om annat än presten och kyrkan. Och det ordet står fast. I allehanda folk den som fruktar Gud och gör rättfärdighet han är honom täck.

Den 8 Februari d:å: föddes mitt 1sta barnbarn en flicka, åt T.H. och Lizzie H. detta barn frambars af mig till dopet i deras hem i G.borg, den 8 Augusti d:å: föddes mitt andra barnbarn i Jkpg. åt J.H. och Beda H. äfven en flicka.

Så har Herren ledt och fört mig de sednare åren, Hans trofastnet är stor. Ja! Honom vare lofvad jag har det nu ganska godt, och saknar intet, i mitt lilla hem omgifven af en liten nyanlagd trädgård. Ibland reser jag in till G.borg till de mina, så går den ena veckan efter den andra, må det lyckas mig att ej förlora på affären, utan att det får fortgå på detta sätt, om det är Guds villja.

Så kommer min sista - - ja! få se, hvad Gud vill!

Den 2[illegible] aug. 1901.

Tack! gode Gud, O! huru mycken nåd har du ej bevisat din ringe tjenare under det nu tilländagångna året. Tack! käre himmelske fader för allt godt, andeligt och lekamligt, drag mitt hjerta och mitt sinne närmare dig. och hjelp mig att vara till välsignilse bland detta folk, lär mig käre Herre Jesu att mer likna dig, och att i allt göra din villja, Ack. ja, ack ja. Tack för detta lilla hem, och detta rum der jag i lugn och frid får tillbringa många lyckliga timmar. Farväl, du förra år 1901 måtte det nya blifva om möjligt än mer välsignelsebringande för mig och de mina. Fjäråås den 31 Dec. 1901 Kl.10 på afton.

Är redan i aug. det märkligaste som under detta år inträffat är följande, Inventeringen i min lilla affär i Mars utföll tyvärr icke så väl, det var ledsamt nog något förlust tillfölje hyra, och omkostnader. Nu har jag ock rätt mycket i utestående fodringar, som medför bekymmer, ja, allt hvad handel heter har det sina stora besvär och att undgå förluster är väl nästan omöjligt.

Jag lemnar allt detta och vill göra det bästa jag förmår [illegible] månad var jag uppe i Stockholm på min yngsta sons bröllop, så att nu äro alla mina fyra söner gifta, det var rätt, en blef gift i Borås i April, två äro f:n: bosatta i G.borg, en numera i Smålands Taberg der han förestår en mekanisk verkstad, ett bolag, i hvilket han ingått som delägare.

Fortfarande håller jag på, med min handel, med sina faror och bekymmer. Samt är min dotter Beda hos mig och sköter vårt lilla hushåll, och är mig till hjelp, huru länge det nu skall fortgå som vi nu har det vet jag ej. Må Guds villja ske i allt, Många af gamla vänner, och slägtingar har gått ur tiden under de sednare åren och jag är igenblifven. Och det är ingen konst att, blifva gammal om Herren låter en lefva. Boerkriget är afslutat, Riksdagsmannavalen pågå snart mycken oro och strid i landet. föröfrigt öfver hela verlden. Men.

Jordens oro viker. För den frid som varar!

F-ås d. 25 Aug. 1902.